

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – **Ghenadie Nicolaev**,

judcători – **Vladimir Timofti și Nadejda Toma**,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Volcovschi Sergiu Tudor, născut la 14 februarie 1982, originar și domiciliat din sat. Munteni, r-nul Cimișlia.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.08.2013 – 27.02.2014;

Instanța de apel: 11.04.2014 – 09.06.2014;

Instanța de recurs: 19.08.2014 – 15.10.2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cimișlia din 27 februarie 2014, Volcovschi S., a fost achitat de învinuirea imputată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Prin rechizitoriu Volcovschi S., a fost învinuit de faptul că, în luna octombrie 2011, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere și înșelăciune, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, a primit ca împrumut pentru o perioadă de 2 săptămîni de la Colța M., mijloace bănești în sumă de 50000 lei, în legătură cu ce la 18.10.2011 a întocmit o recipisă, care confirmă împrumutul banilor și obligația să-i restituie în termen de două săptămîni, însă pînă în prezent refuză neîntemeiat să restituie banii împrumutați.

În drept, faptele inculpatului au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal – escrocheria, adică *dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane săvîrșită prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de*

mari.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de achitare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea sentinței de achitare în privința lui Volcovschi S., cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care ultimul să fie condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a gestiona bunurile altor persoane pe un termen de 3 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Apelantul a invocat că Volcovschi S. a profitat de încrederea acordată de către partea vătămată Colța M., neavînd intenția să restituie banii împrumutați. Scopul cupidant pe care l-a urmărit de la bun început Volcovschi S. se demonstrează prin situația financiară precară a acestuia. La momentul împrumutului mijloacelor bănești Volcovschi S. conștientiza că starea materială și financiară nu-i va permite să restituie suma împrumutată în termenul stabilit. Acest fapt se confirmă prin aceea că, inculpatul de mai multe ori, sub diferite pretexte a amînat termenul la care s-a angajat să achite banii împrumutați. Prin urmare, acțiunile lui nu pot fi calificate altfel decît ca escrocherie, aici nefiind vorba de niște relații civile existente între părți.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014, a fost respins, ca nefondat, apelul acuzatorului de stat, cu menținerea sentinței de achitare în privința lui Volcovschi S..

5. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat că din materialul probator s-a constatat că între Volcovschi S. și Colța M. există niște relații civile de împrumut și așa cum primul nu și-a onorat obligațiile reflectate în recipisa din 18.10.2011, al doilea s-a adresat în instanța de judecată pentru apărarea drepturilor sale în ordinea civilă și ca urmare judecătoria Cimișlia la 26 iunie 2013 a emis ordonanța judecătorească, care are puterea lucrului judecat, cu privire la încasarea de la Volcovschi S. în beneficiu lui Colța M. a datoriei în sumă de 50750 lei, care a fost transmisă pentru executare executorului judecătorec, recunoscînd caracterul civil al relațiilor existente între ultimii.

Astfel, instanța de fond corect a statuat că Volcovschi S. urmează a fi achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii (latura obiectivă și subiectivă).

În consecință, reieșind din cele expuse instanța de apel a conchis că motivele indicate în apelul procurorului nu pot servi drept temei de admitere a cererii, motiv pentru care urmează a fi respinsă ca nefondată.

6. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, acuzatorul de stat a atacat cu recurs ordinar hotărârile instanțelor ierarhic inferioare, prin care s-a dispus achitarea lui Volcovschi S. de învinuirea imputată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, solicitînd casarea acestora, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor date, recurentul invocă că atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetărilor judecătorești s-a stabilit cu certitudine că inculpatul, în luna octombrie 2011, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune a săvîrșit infracțiunea de escrocherie, abuzînd de încrederea părții vătămate.

Atît pînă, cât și după dobîndirea ilicită mijloacelor bănești, inculpatul era conștient de faptul că o asemenea sumă de bani în termen de două săptămîni nu v-a putea s-o restituie părții vătămate, însă și-a asumat totuși acest angajament, adică a recurs la înșelăciune, atît a părții vătămate, cât și a persoanei de încredere, care l-a convins pe pătimitor să-i transmită benevol banii.

Recurentul a specificat că, latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie se exprimă prin dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere. La caz, intenția directă a inculpatului a fost de a induce victima în eroare, creindu-i o falsă reprezentare a realității.

Or, acuzarea opinează că primirea banilor cu condiția îndeplinirii unui angajament (restituirea lor - cu procent) în cazul dat urmează a fi calificată ca escrocherie, deoarece Volcovschi S., chiar din momentul intrării în stăpînire asupra banilor urmînd scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat, deoarece el fiind administratorul unei firme, și anume, a SRL „Agrocitric&CO” avînd nevoie de surse bănești pentru afaceri, avea posibilitatea și putea să-și ia un credit din orice bancă.

În continuare, s-a menționat că nu este întemeiată și poziția instanțelor de judecată precum că, între inculpatul Volcovschi S. și partea vătămată Colța M. sunt relații civile fiindcă: „... judecătoria Cimișlia la 26 iunie 2013 a emis ordonanța judecătorească, care a căpătat puterea lucrului judecat, cu privire la încasarea de la Volcovschi S. a datoriei în sumă de 50750 lei, care a fost transmisă pentru executare executorului judecătoreesc, recunoscînd caracterul civil al relațiilor.”, deoarece partea vătămată a vrut să-și întoarcă banii de la inculpat astfel adresîndu-se la 26.03.2013 în instanța de judecată în ordine civilă, dar mai apoi s-a adresat la organele de drept la 21.05.2013 privind începerea urmăririi penale în privința lui Volcovschi S. pentru faptul dobîndirii acestor bani prin escrocherie.

În asemenea circumstanțe, în situația în care instanțele de judecată nu au apreciat probele prezentate de acuzare, iar instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate de către acuzatorul de stat în apelul său, deciziile judecătorești urmează a fi casate, dat fiind că sunt ilegale și neîntemeiate.

În drept, recursul ordinar declarat se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) al Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat rezultă că acuzatorul de stat invocă ca temei de drept pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală. Pct. 6) menționat, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Acuzarea consideră că instanța de apel nu și-a argumentat corespunzător soluția sa privitor la achitarea inculpatului, iar săvîrșirea infracțiunii de escrocherie se deduce din următoarele împrejurări de fapt: după dobîndirea ilicită a mijloacelor bănești, inculpatul era conștient de faptul că în termen de două săptămîni nu v-a putea să-i restituie părții vătămate, însă și-a asumat totuși acest angajament, din momentul intrării în stăpînire a banilor urmîrea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-i returneze părții vătămate.

În acest context, instanța de recurs amintește că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decît cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond și de apel. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvîrșite de Volcovschi S..

Așadar, referitor la criticile enunțate și pretinsele erori de drept la care se referă recurentul, instanța de recurs verificînd materialele dosarului specifică că, judecînd apelul, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptînd o soluție corectă de menținere a achitării inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al relevanței, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-au stabilit cu

certitudine că inculpatul nu a săvârșit infracțiunea de escrocherie în privința părții vătămate.

Din actele cauzei se constată că, prin rechizitoriu Volcovschi S. a fost pus sub învinuire în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, după care prin ordonanța din 20 februarie 2014 de modificare a acușării în ședința de judecată în sensul agravării, lui Volcovschi S. i s-a incriminat săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Ulterior, prin sentință inculpatul a fost achitat de învinuirea imputată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal. Achitarea inculpatului făcută de prima instanță a fost criticată de partea acușării în instanța ierarhic superioară și după verificarea circumstanțelor cauzei prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, s-a dispus respingerea apelului acuzatorului de stat, ca nefondat, cu menținerea sentinței de achitare în privința lui Volcovschi S., deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Asupra celor menționate, Colegiul penal verificând materialele cauzei în raport cu argumentele recursului, constată că instanța de fond și cea de apel, corect au apreciat că probele administrate în cauză nu confirmă vinovăția lui Volcovschi S. în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Astfel, studiind materialele dosarului Colegiul penal conchide că instanța de apel just a statuat că, împrumutul acordat de partea vătămată inculpatului în valoare de 50000 lei și nerambursarea acestuia în termenii stabiliți prin recipisa semnată de Volcovschi S., cert demonstrează că între părți există niște relații civile, care urmează a fi soluționate de instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

Mai mult, la caz, s-a constatat că judecătoria Cimișlia la 26 iunie 2013 a emis deja o ordonanță judecătorească, care are puterea lucrului judecat, cu privire la încasarea de la Volcovschi S. în beneficiul lui Colța M. a datoriei în sumă de 50750 lei. Ordonanța respectivă fiind transmisă pentru executare executorului judecătoresc, recunoscându-se astfel caracterul civil al relațiilor existente între Volcovschi S. și Colța M..

În continuare, Colegiul penal constată că, contrar prevederilor art. 281 alin. (2) și art. 296 Cod de procedură penală, acuzatorul de stat, în speța discutată, nu a adus învinuirea în aspectul în care a susținut-o pe parcursul judecării cauzei, și anume, că probele administrate demonstrează vinovăția lui Volcovschi S. în săvârșirea infracțiunii de escrocherie, or în învinuirea adusă acestuia, nu s-a specificat în ce constau aceste elemente constitutive ale infracțiunii imputate. Nici în cadrul urmăririi penale, nici în ședințele de judecată a instanțelor de fond și de apel, acuzatorul nu a adus probe ce ar confirma prezența elementelor ce sînt caracteristice infracțiunii de escrocherie, intenția inculpatului de a nu rambursa banii împrumutate.

Or, așa cum a specificat și instanța de fond în hotărîrea sa, deși părții vătămate i s-a cauzat un prejudiciu considerabil, fapta inculpatului a fost săvârșită în condițiile

unui risc întemeiat, ca urmare a unei decizii economice nereușite, mizând pe veniturile pe care intenționa să le primească ca rezultat al afacerilor întreprinse în termen scurt și că partea vătămată are posibilitatea restabilirii prejudiciului său pe calea acțiunii civile, pe care deja a folosit-o, hotărârea judecătorească fiind deja executorie și care parțial a fost și executată.

Instanța consideră că în ședința judiciară nu a fost demonstrat, că acțiunile inculpatului au fost dominate de reaua-voință, că el a avut scopul de a „*sustrage*” prin înșelăciune sau abuz de încredere banii împrumutați de la Colța M. și că nu a avut intenția de a-i restitui de la bun început acești bani.

În consecință, referitor la calificarea faptelor inculpatului în conformitate cu art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, așa cum a fost înaintată învinuirea, Colegiul penal consideră că în cadrul examinării cauzei aceasta nu s-a confirmat, iar instanțele corect au statuat asupra achitării lui Volcovschi S., deoarece fapta inculpatului nu constituie elementele infracțiunii incriminate.

În virtutea considerentelor expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârilor atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de fond, care ulterior a fost menținută și de instanța de apel este întemeiată și motivată.

8. Pentru aceste considerente, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014, în cauza penală privindu-l pe Volcovschi Sergiu Tudor, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 22 octombrie 2014.

Președinte:

Ghenadie Nicolaev

Judecători:

Vladimir Timofti

Nadejda Toma